

6. Lodygina I. A. Vzaimodeystvie podrostkov so sverstnikami v obscheobrazovatelnoy shkole // Molodoy ucheniy. – 2016. – #14. – S. 507-509
7. Makarov M. S. Mikroklimat shkoly i ego vliyanie na sotsializatsiyu podrostkov / M. S. Makarov // Vospitanie shkolnikov. – 2006. – # 2. – S. 68–70.
8. Pugacheva O.M. Osobennosti mezhlichnostnogo vzaimodeystviya deviantnlh podrostkov so sverstnikami / O.M.Pugacheva, T.T. Schelina // Profilakticheskaya i korrektsionnaya rabota s detmi «gruppyi riska»: opyt, problemy i perspektivy materialy vserossiyskoy zaochnoy nauchno-prakticheskoy konferentsii s mezhdunarodnyim uchastiem. – 2016. – S. 164-170.

V.I Bezludna, L. P. Osmak Psychological analysis of cognitive and motivational basis of peer interactions in adolescence.

The study examined the strategies used by adolescents in their interactions with peers. Particular attention was paid to gender-related features of those strategies. The theoretical study enables to distinguish few important parameters of adolescent's communicative sphere such as interactive orientation, interpersonal motivational orientation, emotional barriers, elements of hostility. A lot of previous research pointed out that peer interactions have great influence on person's social and behavioral functioning in adolescence. The quantity of interactions with peers and friendship intimacy increase during this period and their quality is a basic requirement for youth well-being.

Analysis of gender features of the adolescents' communicative orientations indicated the existence of certain differences in attitudes of young people. The most distinct differences were observed regarding the scale "Focus on partner acceptance". Girls demonstrated stronger orientation towards perception, acceptance and understanding their peers. We did not notice gender specificity of the adolescents attitudes regarding the focus on compromise. The presence of such tendencies is a good basis for developing different forms of cooperation in the teens' groups. At the same time, it was found that there were some unfavorable tendencies: unwillingness to come closer on an emotional basis, secrecy; predominance of marginal orientation; the presence of elements of cynicism, hostility and aggressiveness.

Key words: *adolescence, peer interaction, communicative competence, motivational orientation, interactive orientation, emotional barriers.*

УДК 378.37:37.015

О. В. БОГАЧ, С. М. КІРШО

**ПСИХОЛОГІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
У СТУДЕНТСЬКІЙ СПІЛЬНОТІ**

У статті висвітлюється проблема психологічних передумов та чинників розвитку академічної доброчесності у студентів. Акцентовано увагу на тому, що сучасні можливості необмеженого та швидкого доступу до інформації можуть деструктивно впливати на свідомість особистості та створювати хибне уявлення про можливість привласнення чужих думок та результатів інтелектуальної діяльності. Встановлено, що одним із важливих чинників порушення академічної доброчесності студентами є низький рівень розвитку морально-ціннісної сфери особистості.

Ключові слова: *академічна культура, академічна доброчесність, порушення академічної доброчесності, плагиат, психологічні чинники плагиату, морально-ціннісна сфера особистості, самосвідомість, розвиток креативності студентів.*

Стаття посвячена аналізу психологічних передумов та факторів порушення академічної доброчесності у студентів. Акцентовано увагу на тому, що сучасні можливості необмеженого та швидкого доступу до інформації можуть деструктивно впливати на свідомість особистості та створювати хибне уявлення про можливість привласнення чужих думок та результатів інтелектуальної діяльності. Встановлено, що одним із важливих чинників порушення академічної доброчесності студентами є низький рівень розвитку морально-ціннісної сфери особистості.

Ключевые слова: *академическая культура, академическая добропорядочность, нарушение академической добропорядочности, плагиат, психологические факторы плагиата, морально-ценностная сфера личности, развитие креативности студентов.*

Постановка проблеми. Глобалізаційні процеси, інформатизація суспільства, швидкий і необмежений доступ до інформації в мережі Інтернет створюють певні умови, що провокують людину використовувати або привласнювати результати чужої інтелектуальної діяльності. Світова науково-педагогічна спільнота стурбована станом проблеми повільного розвитку академічної доброчесності, як свідомого та відповідального вибору особистості і неефективних механізмів запобігання плагіату в сферах науки та освіти. Науковці, аналізуючи причини порушення академічної доброчесності, зокрема у вигляді плагіату, зважають на актуальності пошуків шляхів протидії цим явищам, наголошуючи на формуванні морально-ціннісної сфери юнацтва і розвитку креативності як здатності до творчої, зокрема наукової, діяльності. Така ситуація вимагає від закладів вищої освіти нових підходів щодо організації та впровадження нової системи ефективних і науково обґрунтованих заходів, спрямованих на розвиток принципів академічної доброчесності у студентській спільноті.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні та практичні аспекти проблеми протидії порушенню академічної доброчесності досліджують вітчизняні й зарубіжні науковці: В. Різун, Т. Ткаченко, Ю. Федорченко, О. Штефан, Д. Шулкін, Е. Льофстрьом, Т. Тротман, М. Фурнарі, К. Шепард та ін. Незважаючи на підвищений інтерес учених до даної проблематики, значну кількість публікацій дослідження проблеми академічної доброчесності як багатогранного явища, яке безпосередньо впливає на якість вищої освіти, продовжує залишатися актуальним. Недостатньо дослідженими залишаються проблеми психологічних передумов порушення академічної доброчесності у студентській спільноті, ефективності заходів впливу на студентську молодь задля протидії цьому явищу. Існує необхідність у наданні певних рекомендацій щодо впровадження дієвого механізму формування свідомого неприйняття порушень академічної доброчесності і плагіату зокрема.

Формулювання цілей статті. Наукове повідомлення присвячено аналізу психологічних передумов та чинників розвитку академічної доброчесності у студентській спільноті.

Виклад основного матеріалу дослідження. У багатьох сучасних наукових дослідженнях, що висвітлюють питання розвитку академічної доброчесності та запобігання плагіату, визначено такі головні аспекти, як: технологічний, аксіологічний, особистісно-психологічний [1]. Слушною вважаємо думку В. Різун про плагіат як явище соціокомунікаційне, як наслідок глобалізаційних процесів і деструктивної трансформації ціннісних парадигм, що призводить до ціннісного нігілізму [10, с. 6 – 22]. Г. Ульянова наголошує, що «за сучасних умов проблема плагіату є наслідком переоцінки цінностей у суспільстві, низького рівня правової культури, руйнування морально-етичних засад професійної поведінки» [13, с. 23]. Додаємо до цього терпимість і поблажливе ставлення певної частини наукової спільноти. Науковці відмічають складність дефініції «плагіат», тому розглядають його в юридичній і науковій площині, акцентуючи увагу на протиріччях у законодавчих документах [16]. За визначенням Г. Ульянової, плагіат – це «складне соціально-етичне, правове явище у сфері права інтелектуальної власності, що може розглядатися як: порушення авторських прав творця первісного тексту; зловживанням на свободу творчості особою, що вчиняє плагіат; порушення прав споживачів інтелектуальної, творчої діяльності; порушення публічного правопорядку (інтересів суспільства та держави) – у випадках, коли авторству надається суспільне значення» [13, с. 90].

Молодь, зокрема студентство, формує основу людського капіталу держави, перспективу її реформування відповідно до європейських цінностей та подальшого розвитку, тому «політика нульової толерантності до академічної нечесності повинна стати принциповою вимогою та передумовою змін» [9, с. 42 – 43]. Зважаючи на важливість завдань, які постають перед вищою освітою у площині виховання свідомих, чесних, морально зрілих, креативних членів суспільства, поділяємо розуміння світової освітньої спільноти щодо соціальної вагомості системного дослідження та виявлення проявів недоброчесності і плагіату зокрема, розробки та активного впровадження профілактичних дій задля запобігання цих негативних явищ у суспільстві [4, с. 34]. До загроз національній безпеці більшість експертів віднесли «духовно-моральну деградацію українського суспільства, девальвацію соціальних цінностей та настанов», які, на наше розуміння, стали підґрунтям академічної недоброчесності [3, с. 231]. Не можна не підтримати думку, що «досвід академічної нечесності, який часто отримують студенти в наших університетах, – це тренування на подальше порушення законів держави» [11, с. 24 – 28].

Узагальнюючи підсумки власних досліджень щодо причин плагіату, О. Рожко виділяє «суб'єктивні (особистісні) риси: лінь, прагнення слави, збагачення за чужий рахунок, брак знань, заздрість, відсутність креативності – та об'єктивні – стрімкий і неконтрольований розвиток мережі Інтернет, надмірне навантаження на творчу людину, недосконалість законодавства, безкарність, перевантаженість студентів, глобалізаційні процеси, схильність людей до запозичень, мовчазна згода власників авторського права на неправомірне використання своїх творів» [9, с. 75].

наведеним переліком звернемо увагу на те, що постати чи ні на позиції доброчесності вимагає від людини зробити моральний вибір, тобто не проголосити, а усвідомити власну відповідальність за вчинок, а це є складним кроком для молодого людини, оскільки юнацький вік характеризується ціннісною нестабільністю.

Досліджуючи причини плагиату, необхідно розуміти базові потреби людини, зокрема потребу в безпеці. У разі виникнення ускладнень людина шукає або виробляє механізм подолання бар'єрів на шляху до безпеки, адже небезпека психологічно викликає стан тривоги, знервованості, призводить до стресу. А. Сингаївська вважає плагиатування прикладом штучного створення середовища ілюзорної безпеки, «штучно сформований ілюзорний світ людини є нестійким, адже побудований з причин недоброчесного запозичення оригінальних текстів на психологічній основі» [12, с. 80]. Розмірковуючи над психологічним портретом плагиатора, дослідниця виділяє короткотермінові вигоди психологічного плану: відсутність хвилювання і мисленнєвого напруження, збереження рівноваги, збереження комфортного стану. М. Bouville, вбачає в основі цих психологічних станів страх до пізнання, страх до розкриття недостатньо розвинутої здатності до творчої діяльності [17]. До цього необхідно додати, що нестійка самооцінка в юнацькому віці, пов'язана передусім з розходженням між «Я» ідеальним і «Я» реальним, є часто заниженою, що призводить студентів до недооцінювання власних дослідницьких можливостей, боязні висловити свою думку, що несвідомо спонукає до запозичень чужих думок або робіт, які здаються кращими. Загальновідомо, що основою ефективності будь-якої діяльності є мотивація, яку поділяють на зовнішню і внутрішню. На жаль, у сучасному суспільстві пізнавальна діяльність студентів нерідко має специфічну мотивацію, не пов'язану з формуванням професійної компетентності, зокрема процес здобування знань перетворюється на отримання продукту, тобто диплома [6, с. 195], бажання отримати максимальний результат при мінімальних затратах [1, с. 55-59]. За визначенням К. Хоффштадта, така поведінка містить усі ознаки девіації [15, с. 516-517]. Розвиток студентського плагиату Б. Потятиник пояснює впливом інформаційних технологій на свідомість особистості. Постійне перебування в мережі, кліпове мислення, перепощення чужих думок і постів на свою сторінку, отримання за це заохочення у вигляді «лайків» створює ілюзорну, віртуальну реальність, у якій мережа сприймається молоддю як колективна пам'ять і відносини з нею відбуваються як зі своєю пам'яттю [8, с. 10].

Науковці зазначають, що академічна доброчесність є обов'язковим елементом академічної культури, яка, на думку Г. Ф. Хоружого, містить певні явища, процеси та відносини, що якісно відрізняють науково-педагогічних працівників, студентів від інших спільнот та груп суспільства і є результатом соціальної взаємодії [14]. Приєднуємося до думки вченого, що цей тип духовної культури відрізняє академічну спільноту від інших груп, адже вона своєю творчою діяльністю збагачує саму культуру. Окрім знань, академічна культура включає переконання, тобто моральні цінності академічної спільноти, якими її представники керуються у своїй діяльності і житті,

Емпіричне дослідження психологічних передумов та чинників розвитку академічної доброчесності у студентській спільноті здійснено на базі Одеського національного економічного університету. Загальний обсяг вибірки налічує 90 респондентів – студентів 1-х і 2-х курсів економічних спеціальностей денної форми навчання, з яких 46 осіб – студенти 1 курсу (35 дівчат та 11 юнаків) і 44 особи – студенти 2 курсу (34 дівчат та 10 юнаків). Середній вік досліджуваних становить 17,6 років.

Використовувався наступний психодіагностичний інструментарій: авторський опитувальник, який містить п'ятнадцять питань закритого та відкритого типу із запропонованими варіантами відповідей. Надана інструкція націлювала студентів уважно прочитати питання і варіанти відповідей до них, а потім обрати ті, що їм найбільше підходять. Отже, досліджувані могли обирати як один варіант відповіді, так і декілька, тому сумарні показники оброблених відповідей не завжди дорівнюють 100%. Розроблені питання за змістовними критеріями були умовно розподілені на три серії. До першої серії входили питання, які мали встановити рівень обізнаності респондентів про такі поняття, як «академічна доброчесність», «плагиат» та особливості усвідомлення їх змістовних характеристик. У другій серії питань пропонувалося оцінити, як часто респонденти стикалися з ситуаціями, які вимагали від них академічної доброчесності і як вони їх вирішували. Третя серія об'єднувала питання, які визначали сформованість зони особистої відповідальності опитуваних стосовно використання плагиату у навчально-професійній діяльності. З метою зменшення впливу чинника соціальної бажаності опитування студентів проводилося анонімно.

За отриманими результатами дослідження було встановлено, що більша частина першокурсників – 60% (28 осіб) розуміє, що таке «академічна доброчесність», але сформулювати самостійне визначення запропонованого поняття не змогла. У даному випадку можемо припустити, що у респондентів даної групи не відбулося засвоєння знань через брак трансформації, внутрішнього

«перекладу» об'єктивного інформаційного змісту в суб'єктивну сферу смислів розуміння. Тільки 36% студентів (17 осіб), що вступили до навчання у ЗВО, знають, що академічна доброчесність ґрунтується на принципах чесного навчання, отже, використання чужих напрацювань є неприйнятними. Зовсім не знають, що таке «академічна доброчесність» 4% першокурсників (1 особа). Дещо інші варіанти відповідей було отримано від студентів, які навчаються у ЗВО на другому курсі. Знають, що таке академічна доброчесність 93% опитаних (42 особи). До варіанту «важко сказати» виявили схильність лише 7% другокурсників (2 особи). Інформацію про академічну доброчесність студенти отримують із різних джерел. Установлено, що незалежно від курсу навчання, опитуваним найчастіше розповідали про академічну доброчесність та пояснювали смисл цього поняття викладачі університету, де вони навчаються, – 67% (60 осіб). Від учителів загальноосвітніх шкіл про важливість дотримання принципів чесного навчання вперше узнали 28% респондентів (25 осіб). Уперше почули про академічну доброчесність від членів своєї родини, друзів та із Інтернету 5% опитаних (5 осіб).

Визначення змістовних характеристик поняття «академічна доброчесність» дозволяє стверджувати про сформованість у студентів здатності усвідомлювати його основний смисл. Ранжування отриманих відповідей за кількісними показниками обраних характеристик запропонованого поняття має наступний розподіл. Перше місце посіли «відповідальність» – 87% та «чесність» – 84%, друге – «сумління» – 72% та «самотійність» – 65%, на третьому місці опинилися такі характеристики поняття, як «творчість» – 40% та «довіра» – 32%. Такі показники здебільшого співпадають із фундаментальними цінностями, визначеними Міжнародним центром академічної доброчесності і яких мають дотримуватися члени академічної спільноти – чесність (honesty), довіра (trust), справедливість (fairness), повага (respect), відповідальність (responsibility), мужність (courage) [18]. Дуже цікавим є те, що студенти розуміють складовою академічної доброчесності творчість, яка передбачає створення унікального продукту. На наше розуміння, навчання у закладах вищої освіти має розвивати у студентів креативність як складову особистості, що дозволяє подолати внутрішні бар'єри на шляху до розвитку творчого потенціалу, спонукаючи до творчої активності і створення самотійного творчого продукту. Розвиток творчого потенціалу особистості стає сьогодні нагальним завданням цивілізації, яка перебуває на етапі глобальних перетворень.

Аналіз визначення поняття «плагіат» засвідчив, що не було встановлено жодної відповіді студентів, які навчаються на першому та другому курсах, яка б суперечила його загальноприйнятому значенню. Незважаючи на цей факт, під час дослідження було встановлено певне протиріччя під час аналізу отриманих від респондентів відповідей на питання «Чи є, на Вашу думку, плагіат крадіжкою?». Повністю погодилися з цим твердженням і вважають плагіат крадіжкою 72% першокурсників і 50% студентів другого курсу. Не вважають плагіат крадіжкою, оскільки так робить більшість людей, 20% першокурсників і 33% студентів другого курсу навчання. Такі показники викликають тривогу, оскільки це стає підтвердженням, що в університетах здебільшого задекларовано, проте не розроблено ефективного механізму формування академічної доброчесності як системи моральних цінностей, адже є й такі студенти, які не визначилися з тим, чи є плагіат крадіжкою – 8% і 17% відповідно. Отже, засвоєні і продемонстровані студентами норми поведінки стосовно використання плагіату є досить суперечливими: розуміння значення цього поняття не є для певної частини респондентів стимулом для його запобігання, оскільки найбільш типові ситуації використання плагіату розглядаються ними як умовно допустимі. За визначенням О. П. Меркулової, повага до чужої інтелектуальної власності пов'язана з такими якостями особистості, як самоповага, впевненість у власних силах і можливостях, позитивна мотивація до навчання. Без розвитку перерахованих якостей, боротьба з плагіатом може призвести лише до заходів негативного впливу, залякувань, що згубно позначається на взаємовідносинах викладачів і студентів – посилює конфліктність, конфронтацію та знижує рівень продуктивності навчального процесу [7, с. 114–121].

До наступної серії входили питання, які мали продемонструвати варіанти етичного вирішення навчальних ситуацій особистістю стосовно академічної доброчесності. Головним джерелом інформації під час написання творчих, самотійних і наукових видів робіт студентами було обрано Інтернет – 96%. Активно використовують неоцифровану літературу 33% студентів, які навчаються на другому курсі і 16% першокурсників. Мають можливість опановувати матеріали зарубіжних наукових статей, навчальних підручників мовою оригіналу лише 7% студентів першого та другого курсів навчання. Наукові роботи студентів старших курсів представляють інтерес тільки для першокурсників, їх використовують як певні зразки для себе 16% студентів. Загалом опитувані стверджують, що обізнані про наявність контролю у закладі вищої освіти щодо використання плагіату. За переліком назв антиплагіатних програм, які наводилися студентами, можна оцінити їх ступінь обізнаності і визначити рівень популярності програм. Найчастіше у студентському

середовищі використовуються програми Advego Plagiatus – 27 % та etxt.ru – 21% , text.ru – 14%. Значна кількість респондентів – 38%, переважна більшість якої є першокурсниками, не надала відповіді. Це може вказувати на те, що студенти або не знають як перевірити власну роботу в мережі Інтернет, або не можуть користуватися антиплагіатними програмами, оскільки робота з ними потребує попередньої реєстрації.

Наступне питання дозволило встановити, як часто респонденти вдаються до копіювання чужої роботи (презентації, реферату, есе тощо) і можуть видавати її за свою. Запропоновані варіанти відповідей студенти обирали з урахування власного життєвого досвіду: «ніколи, оскільки вважаю це неправильним» – 35%, «було декілька разів, але потім мучили докори сумління» – 32%, «коли є така можливість, завжди нею скористаюся» – 32%. На жаль, більше третини опитаних сприймають плагіат як незамінну складову навчальної ситуації і визнають, що можуть користуватися напрацюваннями інших людей, видавати їх за особисті. Щодо ситуацій списування та підказок, майже половина опитаних студентів першого та другого курсів навчання вважають їх порушеннями академічної доброчесності; 48% не погоджуються з такою думкою чи обирають варіант «не знаю». Третя серія питань мала зорієнтованість на визначення зони особистої відповідальності опитуваних стосовно порушень правил академічної доброчесності. На думку респондентів, найбільшу відповідальність за якість наукової роботи студента та наявність плагіату має нести: «викладач як науковий керівник» – 24% (22 особи), «студент як автор роботи» – 68% (61 особа), «комп'ютерна антиплагіатна програма» – 8% (7 осіб).

Наступним було питання, щодо ставлення студентів до порушення академічної доброчесності однокурсниками. Лише окремі респонденти (4%) вважають, що чесна і відповідальна позиція кожного студента може зупинити поширення студентського плагіату і підвищити якість навчання. Діаметрально протилежної думки дотримується більша частина респондентів – 68% (61 особа). Обрали варіант відповіді «мені байдуже» – 28% студентів (25 осіб). Ранжування відповідей на відкрите питання: «Які форми відповідальності має нести студент за порушення правил академічної доброчесності?» дало наступні результати. Студенти виявили схильність до застосування таких санкцій, як: «списану роботу анулювати», «переробити матеріал», «відпрацювати» тощо. Були пропозиції і більш жорсткого плану – «зробити попередження перед відрахуванням» або одразу «відрахувати». Проте найбільшу кількість відповідей (72 %) мали запропоновані варіанти: «пояснити, щоб більше так не робили», «знизити бали за роботу». Отже, більшість респондентів вважає, що за списану роботу вони мають отримати бали, навіть невисокі.

Такі відповіді демонструють певне поблажливе ставлення студентів до порушення правил академічної недоброчесності, що вказує на правову необізнаність. Адже в Законі України «Про освіту» не тільки визначено і докладно описано види порушення академічної доброчесності, а й перелічено види відповідальності здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності, зокрема повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту); позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання [5, с. 3]. Звідси просвітницька робота щодо академічної культури і доброчесності потребує системності протягом усього періоду навчання у закладах вищої освіти. Нас також цікавило, чи вважають студенти доброчесність, зокрема академічну, передумовою розвитку ефективної держави. Серед усієї кількості опитаних 60% обрали варіант відповіді «так».

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок. У цілому проведене дослідження дозволило окреслити наявну ситуацію стосовно реалізації принципів академічної доброчесності у студентському середовищі, проаналізувати психологічні передумови запобігання плагіату, якими є внутрішні ресурси особистості. Встановлено, що одним з головних чинників розвитку плагіату є низький рівень сформованості морально-ціннісної сфери особистості. Саме тому більшість опитаних студентів, вважаючи академічну доброчесність передумовою розвитку ефективної держави і в цілому розуміючи зміст поняття «плагіат», типові ситуації, що пов'язані з можливими порушеннями академічної доброчесності, розглядають як умовно допустимі. Дослідження проявів порушення академічної доброчесності з позицій психології дозволило зрозуміти напрями психолого-педагогічного впливу на розвиток ціннісно-сміслових аспектів свідомості та самосвідомості студентів, що можуть стати підґрунтям протидії цим негативним явищам в освітньому середовищі на всіх його рівнях і у вищій школі зокрема.

Перспективними напрямками подальших наукових розвідок убачаємо психологічний аналіз мотивації та морально-психологічних рис молоді в контексті проблеми академічної доброчесності.

Список використаних джерел

1. Ариффулина Р. У. К проблеме плагиата в сфере науки и образования [Электронный ресурс] / Р. У. Ариффулина, Ю. Н. Карпова, О. В. Шесслер и др. // Современные наукоемкие технологии. – 2016. – № 2-1. – С. 55–59. – Режим доступа : <http://top-technologies.ru/ru/article/view?id=35571>.
2. Буяк Б. Правові аспекти академічної чесності та боротьби із плагиатом / Б. Буяк // Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнар. благод. фонд «Міжнар. благод. фонд освіт. політики»; за заг. ред. : Т. Ф. Фінікова, А. Є. Артюхова. – Київ : Таксон, 2016. – С. 133–150.
3. Діагностика стану та перспективи розвитку соціальної відповідальності в Україні (експертні оцінки) : монографія / О. Ф. Новікова, М. Є. Дейч, О. В. Панькова та ін. – Донецьк : [Ін-т економіки промисловості], 2013 – 296 с.
4. Добко Т. Академічна культура та добросесність як соціальний капітал сучасного університету / Т. Добко, В. Турчиновський // Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнар. благод. фонд «Міжнар. благод. фонд освіт. політики»; за заг. ред. : Т. Ф. Фінікова, А. Є. Артюхова. – Київ : Таксон, 2016. – С. 37–52.
5. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
6. Зенкин С. Специфика академического плагиата / С. Зенкин // Плагиат в науке. Круглый стол в РГГУ, 11 июня 2014 г. / материалы Круглого стола подготовил С. Зенкин // Russian Sociological Review/Социологическое обозрение. – 2014. – Т. 13, № 3. – С. 193–218.
7. Меркулова О. П. Психологические предпосылки студенческого плагиата / О. П. Меркулова, А. С. Даниленко // Высшее образование в России. – 2014. – № 4. – С. 114–121.
8. Потятиник Б. В. Интернет-журналистика : навч. посіб. / Б. В. Потятиник. – Львів : ПАІС, 2004. – 312 с.
9. Рижко О. М. Плагиат у соціально-комунікаційному вимірі початку ХХІ століття: природа явища та історія боротьби плагиату [Електронний ресурс] : дис. ... д-ра наук із соц. комунікацій : спец. «Теорія та історія соціальних комунікацій» / Рижко О. М. – Київ, 2017. – 438 с.
10. Різун В. Г. До питання про соціокомунікаційні наукові проблеми в науковій проблемі взагалі / В. Г. Різун // Діалог : медіа-студії : зб. наук. пр. / редкол. : О. Александров (відп. ред.) [та ін.]. – Одеса : Астропринт, 2013. – С. 6–22.
11. Ромакін В. В. Академічна чесність у вищій школі / В. В. Ромакін // Наукові праці Миколаївського державного гуманітарного університету імені Петра Могили : зб. наук. пр. – 2002. – Вип. 7. – С. 24–28. – («Педагогічні науки»).
12. Сингаївська А. М. Ілюзорна безпека на ґрунті плагиату / А. М. Сингаївська // Вісник НТУУ «КПІ». Філософія. Психологія. Педагогіка. – 2015. – Вип. 1. – С. 78–85.
13. Ульянова Г. О. Методологічні проблеми цивільно-правового захисту прав інтелектуальної власності від плагиату [Електронний ресурс] : дис. ... д-ра юрид. наук : спец. «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право» / Г. О. Ульянова. – Одеса, 2015. – 434 с. – Режим доступу : <http://file:///C:/Users/Venera/Downloads>.
14. Хоружий Г. Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти : монографія / Г. Ф. Хоружий. – Тернопіль : Навч. кн. – Богдан, 2012. – 320 с.
15. Хоффштадт Кр. Плагиат в науке / Кр. Хоффштадт // Ежегодник российско-германского колледжа 2004-2005 / под ред. В. Г. Горохова. – Aachen : Shaker Verlag, 2006. – С. 516–526.
16. Штефан О. Деякі аспекти прояву плагиату / О. Штефан // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2014. – № 4. – С. 59–67.
17. Bouville M. Plagiarism : Words and ideas. Science and Engineering Ethics, 11, March : URL. Access Mode : m-bouville@impre.a-star.edu.sg.
18. Fundamental Values Projekt, International Centre for Academic Integrity : URL. Access Mode : <http://integrity.mit.edu/handbook/what-plagiarism>.

References

1. Arifulina G. V. K probleme plagiat v sfere nauki i obrazovaniya [Elektronnyy resurs] / G. V. Arifulina, YU. N. Karpova, O. V. Shessler i dr. // Sovremennyye naukoymkiye tekhnologii. – 2016. – № 2-1. – S. 55–59. – Rezhim dostupa : <http://top-technologies.ru/ru/article/view?id=35571>.
2. Buyak B. Pravovyye aspekty akademicheskoy chestnosti i bor'by s plagiatom / B. Buyak // Akademicheskaya chestnost' kak osnova ustoychivogo razvitiya universiteta / Mezhdunar. blagoda. fond «Mezhdunar. blagoda. fond obrazovaniy. politiki»; pod obshch. red. : T. F. Finikovaya, A. Ye. Artyukhova. – Kiyev : Takson, 2016. – S. 133–150.

3. Diagnostika sostoyaniya i perspektivy razvitiya sotsial'noy otvetstvennosti v Ukraine (ekspertnyye otsenki) : monografiya / A. F. Novikova, M. Ye. Deych, A. V. Pan'kova i dr. – Donetsk : [In-t ekonomiki promyshlennosti], 2013. – 296 s.
4. Dobko T. Akademicheskaya kul'tura i dobrodetel' kak sotsial'nyy kapital sovremennogo universiteta / T. Dobko, V. Turchinovskiy // Akademicheskaya chestnost' kak osnova ustoychivogo razvitiya universiteta / Mezhdunar. blagoda. fond «Mezhdunar. blagoda. fond obrazovaniy. politiki»; pod obshch. red. : T. F. Finikovaya, A. Ye. Artyukhova. – Kiyev : Takson, 2016. – S. 37–52.
5. Zakon Ukrainy «Ob obrazovanii» [Elektronnyy resurs]. – Rezhim dostupa : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
6. Zenkin S. Spetsifika akademicheskogo plagiat / S. Zenkin // Plagiat v nauke. Kruglyy stol v RGGU, 11 iyunya 2014 g. / mater. Kruglogo stola podgotovil S. Zenkin // Russian Sociological Review / Sotsiologicheskoye obozreniye. – 2014. – T. 13, № 3. – S. 193–218.
7. Merkulova A. P. Psikhologicheskiye predposylki studencheskogo plagiat / A. P. Merkulova, A. S. Danilenko // Vyssheye obrazovaniye v Rossii. – 2014. – № 4. – S. 114–121.
8. Potyatnik B. V. Internet-zhurnalistika : ucheb. posob. / B. V. Potyatnik. – L'vov : Pais, 2004. – 312 s.
9. Ryzhko A. N. Plagiat v sotsial'nokomunikatsionomu izmerenii nachale XXI veka: priroda yavleniya i istoriya bor'by plagiata [Elektronnyy resurs] : dis. ... d-ra nauk po sots. kommunikatsiyam : spets. «Teoriya i istoriya sotsial'nykh kommunikatsiy» / A. N. Ryzhko. – Kiyev, 2017. – 438 s.
10. Rezun V. G. K voprosu o sotsiokomunikatsiyni nauchnyye problemy v nauchnyye problemy voobshche / V. G. Rezun // Dialog: media-studii : sb. nauk. trudov / redkol. O. Aleksandrov (sootv. Red.) [i dr.] – Odessa : Astroprint, 2013. – S. 6–22.
11. Romakin V. V. Akademicheskaya chestnost' v vysshey shkole / V. V. Romakin // Nauchnyye trudy Nikolayevskogo gosudarstvennogo gumanitarnogo universiteta imeni Petra Mogily : sb. nauk. trudov. – 2002. – Vyp. 7. – S. 24–28. – («Pedagogicheskkiye nauki»).
12. Singayevskaya A. M. Ilyuzornaya bezopasnost' na pochve plagiata / A. N. Singayevskaya // Vestnik NTUU «KPI». Filosofiya. Psikhologiya. Pedagogika. – 2015. – Vyp. 1. – S. 78–85.
13. Ul'yanova A. A. Metodologicheskiye problemy grazhdansko-pravovoy zashchity prav intellektual'noy sobstvennosti ot plagiata [Elektronnyy resurs] : dis. ... d-ra yurid. nauk : spets. «Grazhdanskoye pravo i grazhdanskiy protsess; semeynoye pravo; mezhdunarodnoye chastnoye pravo» / A. A. Ul'yanova. – Odessa, 2015. – 434 s. – Rezhim dostupa : <http://file:///C:/Users/Venera/Downloads>.
14. Khoruzhiy G. F. Akademicheskaya kul'tura: tsennosti i printsipy vysshego obrazovaniya : monografiya / G. F. Khoruzhiy. – Ternopol' : Ucheb. kn. - Bogdan, 2012. – 320 s.
15. Khoffshtadt Kr. Plagiat v nauke / Kr. Khoffshtadt // Yezhegodnik rossiysko-germanskiiy kolledzha 2004-2005 / pod red. V. G. Gorokhova. – Aachen : Shaker Verlag, 2006. – S. 516–526.
16. Shtefan Ye. Nekotoryye aspekty proyavleniya plagiata / Ye. Shtefan // Teoriya i praktika intellektual'noy vlasnoti. – 2014. – № 4. – S. 59–67.
17. Bouville M. Plagiarism : Words and ideas. Science and Engineering Ethics, 11, March : URL. Access Mode : m-bouville@impre.a-star.edu.sg.
18. Fundamental Values Projekt, International Centre for Academic Integrity : URL. Access Mode : <http://integrity.mit.edu/handbook/what-plagiarism>.

O.V. Bogach, S. M. Kirsho THE PSYCHOLOGICAL PREREQUISITES OF THE ACADEMIC INTEGRITY VIOLATION AMONG STUDENTS

This article analyzes the psychological prerequisites of academic integrity violation, particularly plagiarism among students. It is noted that informatization is the basis of the modern globalized world. And this statement is implemented in unlimited and fast access to information. This social phenomenon destructively manipulates minds of young people and create a misconception about the appropriating someone else's thoughts possibility. Article defined that psychological factors that are associated with the system of moral values contribute to plagiarism. The results of an empirical study of the psychological prerequisites for the development of student integrity and the prevention of plug-in are analyzed. It has been established that the majority of students use plagiarism in typical situations as conditional. At the same time, academic integrity is considered as prerequisite of an effective state and they understand the content of the concept of «plagiarism».

The students' creativity should be developed in higher schools as a component of personality. This allows them to overcome internal barriers to the development of creative potential, stimulating creative activity and the creation of an independent creative product. The development of personality's creative potential becomes today an urgent task of civilization at the stage of global transformations.

Key words: *academic culture, academic integrity, violation academic integrity plagiarism, psychological factors of plagiarism, moral values, development of creativity.*